

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изп. № 104
дата: - 8 FEB 2022

до
г-жа ИRENA ANASTACOVA
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Предложения на Българска търговско-промишлена палата за промяна на Закона за висшето образование (ЗВО).

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДЕТЕЛ,

Българска търговско-промишлена палата (БТПП) ръководена от стремежа за по-ефективна връзка между образованието и бизнеса, както и подготовката на качествени кадри, които ще навлязат активно в света на труда, счита че ръководеното от Вас комисия има изключително отговорна задача за постигането на тези цели. БТПП отбелязва, че през последните години сме свидетели на тенденция за сериозен недостиг и отлив на квалифицирани кадри, което сериозно влияе на развитието на българската икономика.

БТПП като най-старата работодателска организация с над 125-годишна история и член на редица световни организации, от години наблюдава и сигнализира за тревожните тенденции за страната, изразявачи се в липса или отлив на квалифицирани и образовани кадри на пазара на труда. След множество допитвания до своите членове и регионални структури сме на мнение, че е необходима цялостна стратегия в тази сфера, която да е обвързана и да има допирни точки с останалите икономически и социални процеси в държавата. Необходимо е в краткосрочен план да се изгради и поддържа система за прогнозиране (в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план) на потребностите на предприемачеството от определени професии, умения, компетенции, вкл. в перспективни и ключови за икономиката отрасли, както и въвеждането на планове за обучения свързани със зелени работни места (Зелена сделка - ЕС).

Отделно Палатата счита, че е необходимо разширяване на възможностите за включване на практикуващи специалисти във всички нива на образованието и обучението, както и приоритизиране - при финансирането на държавните поръчка в сферата на висшето образование – на техническите специалности и бакалавърските и магистърски програми по фундаментални природни науки, които са от решаващо значение за развитието на икономиката.

Във връзка с гореизложеното БТПП обръща внимание и на едно тревожно несъответствие в законодателната рамка, във връзка с възможността държавните зрелостни изпити, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) да се признават от висшите училища без кандидат-студентите да са издържали конкурсен изпит. В ЗПУО има нормативен текст, който допуска двойно тълкуване от страна на висшите училища на термините задължителен държавен зрелостен изпит (ДЗИ) по учебния предмет Български език и литература и задължителен държавен изпит (ДИ) за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията. По смисъла на закона би трябвало ДЗИ и ДИ да имат еднаква тежест, защото учениците придобиват с тях средно образование, но е възможно и различно тълкуване от страна на висшите училища, които определят това в рамките на своята автономност. Необходимо е текстовете в законодателството да се прецизират, за да не се допусне неравнопоставеност на учениците от професионалните гимназии и профилираните гимназии.

Конкретни предложения по текстовете:

В Закона за висшето образование (ЗВО) да се измени текста на нормата на чл. 68, ал. 4, който гласи:

(4) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2002 г., предишна ал. 3 - ДВ, бр. 48 от 2004 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 01.08.2016 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2020 г.) Висшите училища след решение на академичния съвет могат да приемат и без конкурсен изпит кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви "а" и "б".

Нов текст :

В (4) на чл. 68 от ЗВО след думите „издържали успешно държавните зрелостни изпити“ да се добави следния текст „и/или държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията“, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, в рамките на утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви "а" и "б".

Палатата остава на разположение със своите експерти/представители и становища за реализиране на предложението в закона.

С уважение,

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП

